

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve:
 Négy évre . . . . . 12 kor.
 Fél évre . . . . . 6 kor.
 Egy évre . . . . . 3 kor.
 Egyes szám ára . . . . . 16 fillér.

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 6 fill. Kereske-
 dők és gyárosok különárkedvezmény-
 ben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség
 és
Kiadóhivatal
Földes Ede
 könyvkereskedése
 Beth'án-utca 2. sz. alatt,
 hova ugy a lap szellemi részét illető
 közlemények, mint az előfi-
 zetések és hirdetések bér-
 mentesen küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Két fontos kérdés.

A Tisza-kormány megalakulása óta különösen két kérdés uralkodik a politikai helyzeten. Az egyik a nemzetiségi ügy, a másik a választói jog kiterjesztésének kérdése. Mindkettő közt van bizonyos benső kapcsolat és ez nehezíti meg a kérdések megoldását is. A nemzetiségi ügy nagyon régi és állandóan időszerű kérdés. Alig van politikus és valamire való publicista, ki ne foglalkozott volna vele és van is egész nemzetiségi irodalmunk, mely nem szűkölködik a különböző megoldási módzatokban.

Távol áll tőlünk ezeket itt ismertetni, nem is ille- nek egy rövid cikkely keretében. De azok a hírlapi közlemények, melyek Tisza programjának nemzetiségi részével foglalkoztak és a melyek körülbelül oda csú- csosodnak ki, hogy Tisza István, mint az atyja, kész a nemzetiségekkel megalkudni: eszünkbe juttatnak egy képviselőházi jelenetet, melynek elmondása talán alkalomszerű lesz.

A múlt század hetvenes éveiben, talán a török-szerb háború idejében történt. Két nemzetiségi képviselője volt akkor a magyar képviselőháznak. Mindkettő szerb. Miletics volt az egyik, Polit a másik. Különösen az utóbbi, mint kitűnő vitaközö, igen éles támadásokat intézett Tisza Kálmán ellen, melyekre Tisza neha nem is válaszolt. Egy alkalommal azonban azzal fenyegette Polit Tiszát, hogy „találkozunk még Philippinél!”

Ekkor következett be a magyar parlament egyik leg- szebb jelenete, melyre a régebbi képviselők és idősebb politikusok még emlékezhetnek. Tisza nyomban fel- emelkedett helyéről, arca a szokottnál valamivel sá- padtabb volt és hangja válaszbeszéde elején mintha kissé remegett volna, természetesen a felhevüléstől. Ezt a beszédet is halk hangon mondotta, de vége felé erő- sült hangja és szokatlanul érczes volt, midőn beszédét így végezte be:

— Polit képviselő ur pedig jegyezze meg magának, hogy Magyarországnak van még annyi ereje, hogy el- lenségeit összezuzza úgy az országon belül, mint kívül.

Leirhatatlan volt a jelenet, mely e szavakat követte. A függetlenségi párt (akkor még kised csoport) fel- ugrott a padokra, úgy éljenezett, elül az éljenzők közt

Csanády Sándor és Madarász József. A düh és az el- keseredés Polit ellen oly nagy mérvű volt, hogy me- ten összekaszabolják, ha mint az ónodi gyűlésen, még kardosan jelentek volna meg a képviselők.

Minden jó magyar tehát csak kívánhatja, hogy ig- zuk legyen azoknak, kik azt mondják és írják, hogy Tisza István az apja nemzetiségi politikáját látszik követni, mert sokáig békében is éltünk a nemzetiségekkel és ezek sem nagyon panaszkodtak, bár az már kenyerük.

A legkülönösebb azonban, hogy éppen azok, kiket Tisza nemzetiségi politikája ki nem elégít, és a kik csak a nemzetiségekkel szemben szeretnék éreztetni az „erős kéz” politikáját, ugyanezek követelik a vá- lasztói jog kiterjesztését, sőt a titkos választást. Hát ez legalább is rövidlátás, mert ha valami, hát akkor az általános választói jog képes a nemzetiségek pozí- cióját megerősíteni és a még nem tulságosan erős ma- gyarság alatt a talajt megrendíteni.

De eltekintve attól, hogy a választói jog nagymérvű kiterjesztése megnövesztené a nemzetiségek szárját, a függetlenségi pártnak ez a legújabb követelése alig egyéb kortesfogságnál.

Még csak rövid idő előtt a párt hallani sem akart az általános szavazati jogról, sőt ma is van legalább 30 olyan tagja a pártnak, ki határozottan ellenzi a választói jog kiterjesztését, mert a nemzetiségi szava- zók megszaporodása veszélyeztetné mandátumukat. A legújabb jelszót csak taktikából vette fel programjába a párt, tart az új választásoktól és ezeknél a szocziá- listák izgatásaitól, mert ezek kérelmelhetlen harccsal fenyegettek a függetlenségi pártot, ha programjába fel nem veszi a választási reformot.

Nem tudjuk, a kormánynak mi a szándéka, de min- denestre csak olyan reformot fog életbe léptetni, mely a hazát megóvja a nemzetiségi és nemzetközi szocziá- lista elemektől s annak magyar jellegét megvédi. Ezt a függetlenségi párt is kell, hogy szem előtt tartsa.

A legutóbbi népszámlálás szerint elértük, hogy a magyarság a lakosságának 50%-át teszi. Várjuk meg, míg ez a szám legalább 75-re emelkedik, és akkor ám tegyünk kísérletet a radikálisabb reformmal is, — de hamarabb nem.

SZEMLE.

Tisza Körberről. Körber osztrák miniszterelnök a Reichsrath keddi ülésénolyasmit mondott, hogy Ausztriá- nak joga van beleavatkozni bizonyos dolgokba, a me- lyek elintézése a magyar szent korona szuverénitására tartozik. Felállította azt a tételt, hogy a magyar király alkotmányos felségjoga és az osztrák császár kizáró- lagos ilyen joga egy és ugyanaz s ennélfogva a Lajt- hán innen és a Lajthán túl egyazon következmények- kel jár. A magyar képviselőház szerdai ülésén szóba került Körber újabb kirohanása. Tisza István miniszter- elnök a legerélyesebben utasította vissza Körber sza- vait. Konstatálta, hogy az exkurzió, melyet Körber a Reichsrathban a magyar közjog terrenumán tett, nem egyéb, mint egy előkelő idegennek dilettans nyilat- kozata, a minék hiba volna különösebb sulyt tulaj- donítani. Érintve az eitértést, mely afelségjogokra néve a magyar és az osztrák közjog között mutatkozik, megállapította a miniszterelnök, hogy a magyar király alkotmányos fejedelmi jogainak körét, természetét és tartalmát a magyar közjog határozza meg és ehhez raj- tunk kívül senki másnak semmi köze nincsen. A mint ez a szabadelvűpart programjában csak nemrég ki- fejezést nyert: a kormány felelőssége nálunk a korona minden tényére kiterjed, az országgyűlés törvényszerű befolyása minden alkotmányos jogra néve fennáll és a felségjogok körét a magyar törvényhozás, a király és az országgyűlés együtt, bármikor megváltoztat- hatja. Ebben a tekintetben a magyar alkotmányos faktorok közt nincs vezetkülönbség; más tényező- nek pedig nincs ebbe beleszólásuk. Ha mindazon- által valaki megkísérelte ily irányú ingerenciát tén- leg gyakorolni, akkor bizonyára a magyar alkotmány minden faktora ezt a próbálkozást erélyes visszautasítá- ban fogja részesíteni. A miniszterelnök beszéde óriási hatást tett minden pártban és magával ragadta az egész Házat. Ismét és ismét végigzúgott a termen a tetszés valóságos vihára. [Apponyi gróf a folyosón úgy nyilat- kozott, hogy 1867 óta a miniszterelnöki székéből még egyszer sem hangzott el ilyen korrek és határozott kijelentés; és Apponyi nézetét a szélsőbalon még a

TÁRCZA.

Költemények.*)

Szerettelek . . .

Szerettelek mit tagadjam,
 Ébren-alva veled voltam;
 Hogy kihült a szívem tudod,
 Annak oka nem én vagyok.

„Nyílt rózsza volt az ajakad,
 Hol nem csak egy méhnek szabad;
 Égő tűzes nap a szemed,
 Mely sok szívet melengedett.”

Mégis ha úgy rád gondolok,
 Felidézve a múlt napok —
 Bájod-édes aranyperczeit,
 Ilyenkor a szívem vérzik.

Hull a könyve . . .

Hull a könyve a kis lánynak,
 Fájó bánatába;
 Hull a könyve, mint a zápor,
 Piros orcájára

Ki tudná, hogy mért sir, zokog,
 Mi bántja a szívét?
 Hova gondol, merre bolyong,
 S mért nem leli helyét.

Árva szívem . . .

Árva szívem egyetlenegy szerelme
 Azt hittem, hogy enyém lész te örökre;
 De biz hamar hűtlen lettél,
 Mert igazán nem szeretted
 Sohasem.

*) A szerző sajtó alatt lévő vernakötetéből.

Node se baj! virrad még majd nekem is,
 Megsegít tán a jó Isten engem is;
 Csapodárnak egyszer hittem,
 Bár hű szívvél nem szerettem
 Sohasem.

Ha ragyogó . . .

Ha ragyogó nap lehetnék,
 A csillagos kék égbolton;
 Onnan-onnan mosolyognék
 Be rózsám az ablakodon.

Ha tündöklő csillag volnék,
 Csendes éjnek homályában;
 Folyton veled virrasztanék,
 Bú, bánat és boldogságban.

Fáj a szívem . . .

Fáj a szívem, sir a lelke,
 Mert mindenki megcsalt engem;
 Meg az apám, meg az anyám,
 Meg a hűn szerető babám.

Mért is, mért is boldogságom
 Csalta almát siratgatom;
 S könyvek árja pereg folyton,
 Végig bánatos arczomon.

Hamis minden lány szerelme . . .

Hamis minden lány szerelme,
 Igaz könnyen megszeret;
 A mily gyorsan lángra lobban,
 Épp oly hamar is felejt.

A míg mézes szép szavakkal
 Hitegeti a legényt;
 Addig az ő háta mögött,
 Másuak vallja szerelmét.

Zalavári.

A béna csósz.

Esteledett. A verebek zajosan csipogtak a dülőút akáczaiban, a szöcskék nagyokat szöktek a tarlón; távol- ról hallatszott a gulya kolompja, a köves út felől egy- egy koci robogása. Szélesen terjengett a por; a me- legségtől lankadt tengeri levelek az esti hajnal hűs ölelésére éledni kezdettek.

Befordultam a dülőútra, ahonnan a kukoriczás szé- léről a napraforgó virága integetett felém. Erre poros- kálnak haza a falusiak, akik sietnek a mezei munkából, hogy ellássák a jószágot. Lám, itt baktat Ézsókné, a dolgozkező özvegy asszony. Mióta a férje meghalt, job- ban lendül. De nem is csoda. Hiszen az Ézsók Pistának a gégején leszaladt volna, ha itálra másítják, a Dárdius kincse. A dolog veritéke gyöngyözik homlokán. És bi- zonynyal mondom, nincs annál fényesebb, csillogóbb, tisztesebb ékesség. Egy módos bálon láttam uri kis- asszony nyakában tűzrózsákat szóró ékességet; de ne- kem — és mindazoknak, akik a tisztas munkát becsü- lik — nem tetszett úgy, mint ami Ézsókné szép hom- lokán gyöngyözött.

— Hogy, mint? — kérdeztem barátsággal.

— Legyen hála Istennek, minden nagyobb baj nél- kül. Dolgom után élek; de sohase húzódoztam én tőle.

— Áldja meg az Isten — mondottam igaz szívvél.

És Ézsókné megszaporázta a lépéseit. A tehénkéjé- nek viszi hátán a fattyat, amit a tengeri ritkitásnál kaszált ki. A tehénkét már ő vette. A maga becsületes napszámmunkája után. Élelmes asszony az. A jéghá- tán is megél.

A gondviselés csodás utai felől gondolkodtam csön- des nézgelődésemben a pusztán. Isten mindnyájunknak kirendeli. Még a sorscsapás is arra szolgál, hogy az embert megédzze és a szerencse elbizakodottá ne tegye. Lám, Ézsókné! Ha talán más hitvestársa lett volna,

harcias elemek is osztották, a kiknek hangulatát egyébiránt kitejézte Ugron Gábor, midőn a miniszterelnök után felszólalva, azt mondotta, hogy jóleső örömmel fogadta Tisza gróf szavait, melyek erős föllépésre vallanak. Körber esetleg arra számított, hogy beszédével ismét növelni fogja a reá nézve annyira kedves és kívánatos magyar zavarokat, könnyen megtörténhetik, hogy kísérlete ép az ellenkező eredményt fogja elérni.

Ex-lex és képviselőiapidijak. A függetlenségi párt két áramlata között szóba került a képviselők fizetése és fölvétele is. Ekkor kitűnt, hogy míg az obstruálók majdnem kivétel nélkül fölvettek az ex-lex-ben is a képviselői díjakat, Justh Gyula, Komjathy Béla és Barta Ödön, a kik az ex-lex óta nem vettek részt az obstrukcióban, az ex-lex alatt egy fillért sem vettek föl a fizetésükből.

A nagylaki eset.

— A marosújvári főszolgabíró nyilatkozata. —

A fővárosi és vidéki hírlapok nagyobb részét bejárta azon megdöbbentő hír, hogy járásom Nagylak községében folyó hó 8-án tervszerűen előkészített román lázadás történt az ottani magyarság ellen.

Most a midőn a vizsgálat már annyira előrehaladt, hogy a helyzetről tisztultabb képet lehet alkotni, az igazság érdekében kötelességemnek tartom állásom felelősségének teljes súlya alatt kijelenteni, hogy a zenészek feletti szováltásból kiinduló rendezavarás egy nagyobb szabású korcsmai verekedés keretét nem haladta meg, a lapokban irt részletek némelyike meg sem történt, némelyike pedig túlzott volt.

Ha valaki a fennebbi nyilatkozatom daczára részletes czáfolatot is vár, azzal is készséggel szolgálok, most azonban csak annak kijelentésére szoritkozom, hogy sem Csiky Albertnek, sem másnak ablakain be nem löttek, Dózsa Emma hazát pedig nem ostromolták meg.

A verekedés 1 halalo kimenetelű, 1 súlyos, 2 könnyű testi sértéssel végződött.

Ha az előjáróság az eset azonnali bejelentésében késedelmet nem tanusit, a verekedés súlyosabb kimenetelének is eleje vehető lett volna, mert habár a verekedés delután 5 óra tájt keletkezett és Nagylak Marosújvártól csak 6 és fél klm. távosságra van mégis az este 9 órakor megirt jelentés csak éjjel fél 11 órakor került a hatóság kezébe, mely a csendőrséget nyomban kivezényelte, mire azonban ez éjjeli 12 órakor gyalog a helyszínen megjelent, ott már teljes nyugalmat és csendet talált.

A különféle gyanuokok alapján letartóztatott 20 román földmivelő egyén közül 17-et a kir. ügyesség már

haza bocsájtott és csupán 3-at tartott vissza, 2-öt a gyilkosság vádjá, 1-et pedig a lövöldözés miatt.

Mégcsak annyit, hogy bármely fővárosi vagy vidéki lap tudósítójának a legnagyobb készséggel rendelkezésére állók és neki örömmel fogok segédkezni, ha a helyszínen személyesen óhajt az eset és részletei felől meggyőződést szerezni, ugyszintén halás köszönettel fogadom a lapokban közölt megdöbbentő részletek közvetlen vagy közvetett tanuinak információit, még ha nevtelenül küldetnek is be hozzá, s azokat a folyamatban lévő szigorú vizsgálatnál az igazság kiderítésére készséggel fogom felhasználni.

Marosújvár, 1903. november 18-án.

Bőjtke Kálmán,
főszolgabíró.

Ime ! t. olvasóink az előadott szaraz tényekből megítélhetik, hogy igazunk volt-e, mikor az ezen ügyhöz kapcsolódó ferdtéteket, túzásokat és ilyen fontos közügyben is feltalálkozó személyeskedéseket visszautasítottuk. Ebből az egy esetből is lehet következtetni a vakmerően gyanúsító s bennünket egymás ellen bujtogató emberek megbízhatóságára.

Vegyes hírek

— **Kinevezés.** A nagyenyedi pénzügyigazgatóság Bigner Edét a gyulafehérvári adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

— **Helyettesítés.** Mathé Geza vármegyei tanfelügyelője, három havi szabadságot kapván, helyettesítésével Barsay Albert kir. tanf. tollnok bizott meg.

— **Erzsébet-ünnepély.** A nagyenyedi áll. polgári leányiskolában f. hó 19-en d. e. 11 órakor kedves és megrövidítő ünnepély tartott Erzsébet királyasszony emlékére. Az ünnepély kiemelkedő momentumá volt Simon Erzsébet tanítónő felolvasása, ki költői emelkedettséggel, szepen színező nyelvezetben rajzolta a tragikus sorsu királyasszonynak, a magyarok hódolattal övezett neantőjének felséges tulajdonságait és szomorú történetét. Az alkalomnak megfelelő költeményeket szavaltak Lázár Ella III. o., Kovács Jozsef IV. o. és Pap Mária munkatanfolyami növendék; mindnyájan értelmes előadással fejezték ki a költemény tartalmát Zongorán játszott egy szép magyar ábrándot Biró Jolán IV. o. Az éneknek négy darabot énekelt; a boldogult királynőre való emlékezésnél fogva legmeghatóbb volt a „Lehullott a rezgő nyárfa ezüstszínű levele”. Az ünnepély, melyet szép közönség köztük Zeyk Dániel főspan és neje is meglátogattak, a Himnusz hangjai mellett ért véget.

— **A nagyenyedi ref. egyházmegye tanácsa és fegyelmi bírósága** f. hó 31-en Harasztoson gyűlést foglalt tartani. A fegyelmi bíróság érdekes fegyelmi ügyekben fog dönteni.

— **Az Erd. Hírlap az ev. ref. püspök ellen.**

A czimben jelzett újság csak beszélt magáról; felhívja a figyelmet szereplésével. Szereplésében van anyai érdem mindenesetre, hogy következetes és őszinte. Következetes abban, hogy előkelő állásu egyénekre támad; őszinte pedig abban, hogy a támadás személyeskedő jellemvonásait még csak a jó izlés leplevel sem igyekszik betakarni. A minap nekírohant, hogy a boszuvágy őszintőzte. Most meg az ev. ref. egyházkerület kitűnő püspökére, dr. Bartók Györgyre támad, azon reményben, hogy itt Enyeden a püspök ellen ellenzékét lehet csinálni. Azt hisszük, hogy polgártársainkat nem kell óvni ettől az izgatástól. Dr. Bartók György püspök lelki pasztorodásának és társadalmi vezérszerepének városunk polgárai nagy részében olyan feyves emlékeztet van, hogy ezt semmifele támadással elhomályosítani nem lehet. A Kolozsvárról kiszorult családi politikának Enyed nem lesz halás talaja sohasem. Az Erdélyi Prot. Lap legújabb száma különben alaposan megmódatja a kis hőresököt.

— **Állami elemi fiú-iskolánk** épülete a Szentkirály utcában, melyet — a mint óhajtjuk és reméljük — nemsokára Rakóczy-utcának fogunk üdvözölni, a valóslás stadiumába jutott. Az iskola-épület alapozó munkálatait meg ez év október havának első napjaiban megkezdették. Valószínű, hogy a szép őszi idő alatt rövidesen tető alá is kerül s így 1904 szeptember 1-én az állami iskola megnyitható lesz.

— **Az abrudbányai áll. elemi iskoláról** kedvezőtlen híreket olvasunk. Az iskola 1894-ben nyílt meg, tehát nincs egy év tizedes múltja sem. Ezen rövid idő alatt negy igazgató és 24 tanító működött benne. Az igazgatók és tanítók gyors változása nem lehet előnyös az intézetre. Komoly figyelmébe ajánljuk az érdekelteknek ezen intézet sorsát, melyet kétszeres gonddal és kötelességérzettel kell szívükön viselniük.

— **Az állami tisztviselők** tordai köre 1903. nov. 15-en rendkívüli közgyűlést tartott, mely Országos kongresszus összehívását határozta el, hogy a tisztviselők fizetése rendezésének bizonytalan időre való elhalasztása ellen állást foglaljon.

— **A bohóc és a piczula.** Cseledeknek és cseledszerű egyéneknek szokása azon rágódni, hogy más hogyan el? miből él? S alig hiúné az ember, még alitólágos úri emberek sem találnak neha magukhoz, vagy legalább állásukhoz méltóbb foglalkozást. Jó bará-

most magára hagyatva, nyomorba és züllésbe jutna; de már az ura életében nekie kellett megfogni a dolog nyelét; ez az asszony jól megtanulta, hogy a madár repülésre, az ember pedig munkára született.

Ilyen gondolatokkal haladtam a szép, virággal tarkázott gyepszönyegen, amikor alföldi magyar szokás szerint rámköszöntöttek a jóestét.

Fogadtam illendően. Olyan urasági cselédfele lehetett a báró majorjából. Hivatalbeli, ahogy jobban rávettem a szememet. Oldalán fegyver lógott. Szép nyílt tekintete volt. A becsületnek, meg a tiszta ragyogásu égnek van ilyen tekintete. Szeretem a nepet, melyből magam is sarjadtam. A szokásos köszönetem meg meg is szereztem.

— Maga határcsász, ugy-e barátom?

— Az vagyok. A nevem: Nagy Tóth Mihály.

— Fiatalon adta magát erre a mogorva, öregnek való foglalkozásra.

Megresteltem a dolgot, valami buta tapintatlanságot követhettem el: Nagy Tóth Mihálynak kicsordult a könnye.

— Jól mondja, uram. Öreg embernek való foglalkozás ez. Hanem én ezzel a karral dolgozni nem bírok.

Erre a szüre alól kilökte jobbkezet. A borjuszájú ingéből kivakkant az egyik csunka keze. Hiányzott egészen. Egy kissé magam is megjárdtam. A részvét ijedsége ez.

— Levágta valami lelketlen gép?

— Igen, a szecsavágó. Magam voltam az oka. Kiküldött az ispán ur szecsavágó aprítani. Nem volt az eszem a dolgozni egészen. Egy lány szolgált az ispán uréknál, a muskátlis konyhaablak éppen oda nézett a

szin alá. Mintha a muskátlik megett hamisan rám pislogott volna a Vera szemé. Katonásort állt embernek ne hozza-e ez indulatba? Az én szemem a muskátlira tapadt. A kezemet meg beharapta a kerék. Kegyetlenül elbánt velem a kis mihászna szerszám. Vervesztve álltam el. A fájdalom azonban megnyihült, mikor felvettem a szememet és Veronkát láttam mellettem tehetetlenül jajveszékélni.

Leheveredtem a före. Pacsirta rebent fel az árokparton.

— Mondja, mondja, biztattam Nagy Tóth Mihályt.

— Már most mehetek Nyéske mellé koldusnak a falunkba. Magam tehetetlen nyomorok lettem. A félkezű, másképp egészséges emberben csak a jó szándék el a dologra. Fel vagy meg anyi ember sem olt, ahol dolgoznak. Az én kezemet pedig csuklón felüllevágták. Sokáig feküdtem sokáig bizonytalanokodtam. Ha vagyont váratlan szerencsétlenség következtében elveszejtí az ember, az még nem olyan csapás, mintha az embert a dolgos kezétől fosztja meg a szerencsétlenség. Mert dolgos kezettel vissza lehet szerezni a vagyont; de vagyonnal, csaszarok aranyával se lehet szerezni kezet, mely dologra alkalmas, ha egyszer az elveszett.

— Igazság ez mind.

— Sokáig tépelődtem én rajta. Kivált mikor kiültem a verőfenyes napra, ágyból kelve, lábadozóban. Egyik nap is ott szomorkodtam a koldus helyzetemen, amiért különben senkit sem okolhatok, a mikor maga az uraság állott elejben.

— Talpra álsz már, Mihály? — biztattott résztvevő szóval.

— Talpra, hogy minél közelebb legyek a koldusmesterséghez — tört ki belőlem lelkem keserősége.

— Nem ugy lesz az, Mihály. A szolgálatomban esett a bajod. Ha jó voltál egész embernek, most se engedlek el, mikor elnyomított a szecsavágó.

— De magam voltam az oka.

— Sohase vádold magad. Megmarad az eddigi fizetésed és határcsász leszel. Egy kézzel is rettetgetője lesz te a gonoszindulatu embereknek.

— Ez szép dolog volt a földbirtokos urtól — szóltam.

— Bizony szép. És nemcsak ezt tette velem a méltóságos ur, az Isten áldja meg; de a minap, mikor az uraság jutalmát osztott ki, az en tenyerembe is nyolcz pengő forintot olvastak le. Hat en nyomorult nemcsak a rendes bére, de még jutalomra is méltó vagyok.

Bizony, Nagy Tóth Mihálynak a könyei potyogtak e szavaknál.

És amit itt leírtam, az nem mese. A Königsvarter báró csabacsüdi birtokán beszéltem én Nagy Tóth Mihálynak, a béna csöszszel, aki nekem az árok partján a fentebbieket elbeszélte. Azonban hozzatette:

— Nagy, váratlan es örök emlékeztetre méltó az én esetem; de az emberi irgalomban, jó szíven való bizakodás, hej, sokszor csalódásra vezetett. Ami velem történt, az nagy, határtalan szerencse. De botorság lenne arra várni, hogy az ember sorsát az emberi szívek irgalma biztosítsa. Milyen derék, milyen nagy dolog az, hogy most már a magamfajta embereknek van olyan pénztára, ahova ha beiratkozik, biztosítva van sorsa felől. Én az én jó méltóságos uramat nam fogom effelejteni sohasé. De nem fogok megfélekedni azokról sem, akik valamennyi munkás felebarátain jóvoltára a segítő pénztárat megalkották, létesítettek.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES* IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

taink figyelmeztetnek rá, hogy bizonyos körben erősen tárgyalgatják — világos, hogy, mint rendesen ferditve, gyanúsítva és rágalmozva — lapunk anyagi dolgait. Mi nem szoktunk a más konyhájával törődni. Pedig tanulságos volna látni, hogyan kotyvasztják a szakácsok a maszlagos eledelt; de egyuttal jót is mulatnak rajta, hogy akad, a ki béveszi, sőt meg fizet is érte. Ha valakit a mi dolgunk érdekel, mi a magunk tisztesszegénységében élünk; nagyozás és tolakodás nélkül, de annál hibebben és önzetlenebbül szolgálva a közügyet. Bohóc-előadásokat nem rendezünk, nem tányerözünk, hazafias frázisokkal zsebünk javára erélyes pumpolásokat nem végezzünk, mint a hogyan nemely hírlapcsokk teszik. Ha bőségben élünk, bizonyosra vesszük, hogy azok, kik most másutt böszködnek, a mi árnyékunkban lapulnának meg. Mert különös ugyan; de a tapasztalat bizonyítja, hogy némely embernek olyan a meggyőződése, mint a czirkuszi bohóc festéke. A szerint változtatja, a hogy a szerepe kívánja. Egyszer vigyorgós, másszor hazafias, harmadszor meg nyelvöltögetős. Hjah! a publikumnak változatosság kell. Ha unatkozik az előadás, nem jön a komédiába, s akkor nincs pizula.

Alsó-Fehér megyei Tanügy. III. évfolyam 3-sz. Tartalma: 1. Deák Ferenc emlékezete. 2. A magyar nyelv tanításának legsikeresebb módja vegyesajku népiskolákban. 3. Tájékozás az iskolában, összekötve a négy fő egtáj ismertetésével a III. osztályban. 4. Hivatalos rész. 5. Vegyesek.

Magyar nemzetiségi politika. Irta br. Bánffy Dezső. A mű tartalma mindennapi politikánk körébe tartozik. Azt a kérdést tárgyalja, vajjon a magyar nemzeti állam megépítésében s megerősítésében a kiegyezés óta kielégítő eredményeket értünk-e el? Sorra veszi kövviszonyaink különböző ágazatait; s arra a következtetésre jut, hogy a különböző természetű nagy akadályok miatt még messze vagyunk a nemzeti állam-észmé teljes valósulásának korától. Ezt a valósulást sürgeti s eszközeit ajánlja. A mű ára egy korona.

Szerkesztői üzenet.

Vizakna. Köszönettel vettük érdekes és szives küldeményét; a jövő számban közölni fogjuk.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szög 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szivesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

ELADÓ RÉSZVÉNYEK, a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvényeiből. Hogy hol, megtudható a kiadóhivatalban. 452 2-3

Sz. 6150/1903. közg.

Hirdetmény.

Nagyenyed város közönsége tulajdonát képező majdnem teljesen újonnan épített ugynevezett Tóth-utcai három kövü s finom (mmt) liszt őrlésére is berendezett vízi lisztelő malom 1904 évi január hó 1-től kezdve hat egymásután következő évre a f. 1903 évi december hó 2-án d. e. 9 óra-kor a városház közgyűlési termében megtartandó nyilvános szó és írásbeli árverésen bérbe fog adatni. Kikiáltási ár 6000 korona évi bérösszeg.

Árverezni kívánok kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül letenni.

Kiről érdeklődők azzal értesítetnek, hogy a részletes feltételek a városi kiadóhivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyenyeden, 1903. évi november hó 13-án.

Dr. Varró,
polgármester.

462 1-1

Sz. 6418—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller Mihály ügyvéd által képviselt nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság, végrehajtónak Olár György fúgadi

lakos végrehajtást szenvedő elleni 460 kor. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a fúgadi 79 sz. tkvben A + 29 r. sz. 216 hr. sz. kerre 39 kor., 30 r. sz. 418 hr. sz. rét és 419 hr. sz. szántó 52 kor., 31 r. sz. 422 hr. sz. szőlő 832 kor., 32 r. sz. alatti 36 frt 86 kr. váltásigterével terhelte szőlő 8 kor. és a 33 r. sz. alatti közös legelőbeli jutalékra 52 kor. — továbbá a fúgadi 181 hr. tkvben A + 2 r. sz. 239 hr. sz. faház, 240 hr. sz. kert, 241 hr. sz. kert, 242 hr. sz. faház, 243 hr. sz. kert és 3 r. sz. alatti közös legelőbeli jutalékból végrehajtást szenvedőt illető 1/3 rész jutalékára 447 kor., összesen 1420 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az 1903 évi december hó 11-ik napján d. e. 9 órakor Fúgadi községbázánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságától.
Nagyenyeden, 1903. szeptember hó 14-en.

Weiner,
kir. aljárásbíró.

454 1-1

Sz. 6506—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller Mihály ügyvéd által képviselt nagyenyedi kisegítő takarékpénztár végrehajtónak Z. Szócs Sándor nagyenyedi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1300 korona tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagyenyedi 1330 sz. tkvben A + 4 r. sz. 2257 hr. sz. szántóra 31 kor., 5 r. sz. 2980 hr. sz. kert, 2981 hr. sz. erdő és 2982 hr. sz. szőlőre 1067 kor., és a 6 r. sz. 2990 hr. sz. rét, 2991 r. sz. szőlő, 2992 hr. sz. rét és 2993 hr. sz. szőlőre 656 kor., továbbá a nagyenyedi 1204 sz. tkvben A + 2 r. sz. 2258, 2259, 2260 és 2261 hr. sz. szántókból végrehajtást szenvedőt illető 1/3 rész jutalékára 211 kor., összesen 1965 kor. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az 1903. évi december hó 12-ik napján d. e. 9 órakor a nagyenyedi kir. járásbírósgnál, mint tkvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a kir. bírósgnál történt előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságától.
Nagyenyeden, 1903. évi szeptember hó 19-én.

Weiner,
kir. aljárásbíró.

455 1-1

Sz. 4108—1903.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság végrehajtó részére 940 kor. tőke, ennek és pedig 440 koronának 1900 évi május hó 3-án, 500 koronának 1900 évi július hó 8-ik napjától járó 8% kamatai, 111 kor. 20 fill. eddigi már megállapított, egy a jelenlegi 20 kor.-ban meghatározott és az ezután felmerülő költségek behajtása végett Ádám Vaszília végrehajtást szenvedett ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. bírósg területéhez tartozó Felső-Ujvár község határán fekvő, az I. R. 43 számú tkvben felvett s Ádám Vaszília nevében álló A + 1 r. sz. 108, 109 hr. sz. belsőre 362 kor., a 2 r. sz. 110 hr. sz. szántóra 136 kor., a 9 r. sz. 1115 hr. sz. szőlőre 108 kor., a fújvári II. R. 48. sz. tkvben felvett s ugyan Ádám Vaszília nevében álló A + 1 r. sz. alatti 152 13502-ed rész legelőjé 32 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést az 1881 évi LX. t.-cz. 146 §-a alapján elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1903. évi december hó 15-ik napjának d. e. 10 órája Felső-Ujvár községben a községbázához tüzetik ki.

Az árverésnek kített ingatlanok becsárban alól is el fognak adatni. Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárban 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.
Marosújvárt, 1903. évi szeptember hó 4-én

Sólyom,
kir. aljárásbíró.

456 1-1

Sz. 4102—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. bírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság végrehajtó részére 400 korona tőke, ennek 1901. évi szeptember hó 11-ik napjától járó 8% kamatai 68 korona 50 fillér eddigi már megállapított, egy a jelenlegi 16 kor. meghatározott és az ezután felmerülő költségek behajtása végett Szabó Gergely végrehajtást szenvedett ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék marosújvári kir. bírósg területéhez tartozó Maroscsés község határán fekvő a 46 sz. tkvben felvett s Szabó Gergely (kinek neje Varó Klára) nevében álló A + 1 r. sz. 97 hr. sz. belsőre 76 kor., a 2 r. sz. 294 hr. sz. szántóra 163 k., a 3 r. sz. 350 hr. sz. szántóra 44 kor., a 5 r. sz. 584, 585 hr. sz. szőlőre 49 kor., a 7 r. sz. 661 hr. sz. szántóra 66 kor., a 8 r. sz. 652/2 hr. sz. szántóra 182 kor., a 9 r. sz. 96 hr. sz. belsőre 320

koronában megállapított kikiáltási árban az árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 146 §-a alapján elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1903. évi december hó 14-ik napjának d. e. 10 órája Maroscsés községben a községbázához tüzetik ki.

Az árverésnek kített ingatlanok becsárban alól is el fognak adatni. Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárban 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Marosújvárt, 1903. évi szeptember hó 4-én.

Sólyom,
kir. aljárásbíró.

Sz. 5375—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Gerászim Emil ügyvéd által képviselt Popa János I. Juon és ezennel csatlakozott Cserte Marina paczalkai lakosok végrehajtónak Filip Tódor lui Petru paczalkai lakos végrehajtást szenvedő elleni 100 kor. tőke, és a csatlakozott végrehajtó javára 80 kor. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a paczalkai 11 sz. tkvben A + 1, 3, 5, 6—21, 23—26, 29—31 r. sz. 29, 30, 328, 414, 472, 487, 631 2, 680, 799, 1048, 1151, 1250, 1376, 1459, 1491, 1492, 1493, 1705, 1841, 1936, 1999 b, 2014 a, 2060, 2219, 2284, 2333, 2334, 2662, 2701, 2732, 2748 a, hr. sz. ingatlanokra összesen 2139 korona becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az 1903. évi november hó 28-ik napján d. e. 9 órakor Paczalka községbázánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozik végrehajtó kivételével, tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint tkvi hatóságától.
Nagyenyeden, 1903. október hó 19-én.

Weiner,
kir. aljárásbíró.

459 1-1

958/1903. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbírósgnak 1903. évi V. 440 számú végzése következtében dr. Garda Kálmán ügyvéd által képviselt balázsfalvi takarékpénztár javára Pongráz Gergely hagyatéká ellen 2000 kor. s jár. erejéig 1903. évi augusztus hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 3203 kor. 67 fill.-re becsült következő ingóságok u. m.: 375 kalangya buza, 25 szekér széna, 1 Bazilika sorsjegy és 1 Budavári kölesön sorsjegy nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbírósg 1903. évi V. 440/2 sz. végzése folytán 2000 korona tőkebetétel, ennek 1902. évi február hó 10 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 375 kor. 63 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Vozán a Pongráz-féle tanyánál a 852 903. sz. alatt folyó évi november 19-ik napjára kifizető árverésnek hatályon kívül helyezése mellett leendő eszközésére 1903. évi december hó 3-ik napjának d. e. 10 órája újabb határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárban alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Balázsfalván, 1903. évi november hó 10-ik napján.

Thát György,
kir. bir. végrehajtó.

460 1-1

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol igaznak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskotály és más edes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezankivül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb a legremekbő díszé, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legbálatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki címét egy levelezőlapon tudatja.

CZIM: Ermelléki első szőlőoltvány telep Nagy-Kágya, u. p. SZÉKELYHID. 458 2-20

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat
igazolja azt, hogy

TÁNGEL JOZSEF
női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű árak lesznek kiszolgálva.

Képviselők kerestetnek.

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYOK!!

Női ruhákat, minden divat szerint
könnyen lehet készíteni az
idomítható derek-vágó készülékkel

a nélkül, hogy előzetesen a szabást tanulni kel-
lene. Ez a készülék minden termethez igazítható.

Egy készülék ára utánvét!
3 korona

Minden kultur-államban törvényileg védve és
szabadalmazva.

Guschelbauer Antal
SOPRON.

Képviselők kerestetnek.
430 8-10

Nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár P-t.

Alaptőke: 300,000 korona.
Tartalékalap: 100 000 korona.

Eltogad betéteket évi 5%-ra.
Előnyös kölcsönt nyújt betáblázásra.
Kereskedelmi váltókat 6%-al számít le.
Váltókölcsönt 6 1/2%-ra ad.
Nyitva minden hétköznap délelőtt 9-12 óráig.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisz-
tességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét **E 419** jelige alatt a követ-
kező címre: **Annancen-Abteilung des „Merkur“**
Mannheim, Meerfeldstr. 441 6-50

Nem lesz több ilyen ritka alkalom az életben, hogy
csak 2 forint 96 krajczáért a következő pompás
áruajánlatot megszerezhető:

12 darab csak 2 frt 96 kr.

1 nikkell horgony-rem-zsebóra, pontosan
járó, 3 évi jóállással; 1 valódi goldin vagy
nikkell panczer-lánc; 3 db valódi goldin
gyűrű legújabb fazon, simli brilliánsokkal;
2 legfin goldin nyakkendő; 2 valódi gol-
din ujdívatú fülönfüggő; 1 tok a horgony-
órához; 1 párisi módszerű goldin mellű;
1 goldin vagy nikkell függetek a lánchoz.
Nem tetsző kieserlített, vagy a pénz visz-
szatérítettik, tehát rizikó kizárva. Más ha-
sonló hirdetés utánzat.

Minden pompás ékszer a horgony-rem.
órával együtt csak 2 frt 96 krba kerül

Kapható készpénzfizetés v. utánvét mellett

KAPPELLNER & HOLZER
óra- és aranyeműk en gros gyári raktárában
Krakau, Dietelsgasse 68. (Oesterreich)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve
70 52-52

**NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS
PAPIRÁRUGYÁR RÉSZV-TÁRS.**

NAGYENYED.

KÖNYVDAI MŰINTÉZET.
PORKAPSZULAGYÁR.
DOBOZÁRUGYÁR.

DOBOZÁRÚT
Mindenkinek
(GARTONNAGE)
u. m. közönséges és
hajlított dobozokat stb.

Készít:
műveket, folyóiratokat, hír-
lapokat, körleveleket, képes
árjegyzékeket, levélpapíro-
kat, falragaszokat, meg-
hívókat, mindennemű ke-
rekedelmi nyomtatványo-
kat, könyvnyomai és kö-
nyvnyomai kivételben To-
vábbá postacsomag és üveg-
ezimkéket, pesétjegyeket,
ragjelzések, porkapszu-
lakat, papírzeszköket, kö-
tözőpapírokat és minden-
nemű győgszerész nyom-
tatványokat könyv- és kö-
nyvnyomai vagy dombor-
nyomásban szép és olcsó
kivitelben. ♦♦♦♦♦

Kalap, nyakkendő és fehérneműk.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, misze-
rint Nagyenyeden, Főtér 3 szám alatt létező

férfi, fiu és gyermek kész-ruhák

valamint férfi divat üzletben az **őszi és téli** időnyre mindenféle külön-
legességek teljes választékban megérkeztek. Ugyazintén

saját szabóműhelylyel

rendelkezem, hol a mai kornak megfelelő szabást tartok, kinek munkája min-
den magas izlésű igénynek megfelel.

Továbbá raktáron tartok dus választékban mindenféle hazai és valódi
angol gyapjú szövetekeket, férfi, fiu- és gyermek-ruhákat, városi bundákat, vala-
mint elismert jó minőségű, kizárólag kézimunka, hazai gyártmányú női-,
férfi-, fiu- és gyermek cipőket.

Beccses pártfogását kéri teljes tisztelettel

BERKOVITS BÉLA
NAGYENYED, Főtér 3. szám.

426 5-*

Szoiid árak és pontos kiszolgálás.

Összes kávé fajokat leszállított áron ajánlom.

Mint bizonyos a legkitünőbb magyar zománczolt bádog-
edény gyárnak. ol. előnyös árakat értem el, hogy a márvány
zománczu legegészségesebb főző-edényeket felére leszállított áron
adhatom el; bárki egy kis csupor vetelevel (8 kr.) meggyőződ-
hetik az előnyös vétel felől. Kupás fazék vagy lábos 20 kr., 2
kupás 28 kr., legújabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal
erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra“
kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen
olcsók: 90 krtól fölfelé — ugyazinté más nemű zománczos edé-
nyekhez hasonló olcsó áron nagy kiválasztásban ajánlok.

A legjobbnak ismert hatású keserűvíz 2-3 napig tart
„**Ferencz József**“ keserűvíz nálam kapható, ugyazintén az
alábbi ásványvizek friss töltésben:

Sorszéki borvíz, Bikszádi, Bilinyi, Budai (Ferencz József, Loser János horgony
jegyű) **Előpatáki, Giesshübl, Karlsbadi Krondorf, Levicói, Margit, Marienbadi,**
Salvator, Selters, Sztójkai, Szobránczi, Parádi keserű, Parádi Arzenes.

Egy 4 szoba, konyha, pincze és melléképületekből álló lakás kiadó.

A híres Regemburgi **állat-táppor**, melynek használata által az állatok
betegségeitől megvédve étvágyuk, erejük javul. Tehenek jobb és több tejet
adnak, jobb kedvük lesznek; disznóknak szarvasmarháknak juhoknak igen
ajánlható biztos óvszer. Eredeti olmozott csomagokban nálam kapható.

Saját gyártmányú sodrony-fonataimat
ajánlom mint legezészerűbbet, legolesőb-
bat, legtartósabbat, bármiféle kerítéshez,
ugyazintén olmozott tuskés sodronyt leg-
olesőbb árban.

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Rézgálcz, Vermorell permetezők, Raffia szőlőkötöző legolesőbb árban, kékkő
szőlő és növények permetezésére leszállított áron.

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban

Első magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító
a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyáralan készült összes
= rez-, fa- és vonós-hangszerket. =
Hegedűk, gordonkák, bögök, fuvolák,
klarinetok, trombiták és czimbalmok.

Tárogató ára 30 frtól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekar teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési felté-
lek mellett. 303 9-19

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

JAVÍTÁSOK speczialis kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközlöt-
nek, vonós-hangszernek a legújabb találmány hang-
fokozó gerendával, melyért garantiát válllok.

Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.